

Z A K O N

O IZMENI I DOPUNI ZAKONA O ELEKTRONSKIM MEDIJIMA

Član 1.

U Zakonu o elektronskim medijima („Službeni glasnik RS”, br. 83/14 i 6/16 – dr. zakon), u članu 47. stav 1. tačka 5) menja se i glasi:

„5) poštuje zabranu političkog oglašavanja van izborne kampanje, pre početka izborne kampanje da objavi tarife za političko oglašavanje, a u toku izborne kampanje da registrovanim političkim strankama, koalicijama i kandidatima obezbedi zastupljenost bez diskriminacije. Kriterijumi po kojima se određuje cena političkog reklamiranja i uslovi plaćanja moraju da važe za sve kandidate na izborima i sve podnosiocce proglašanih izbornih lista, odnosno predlagače proglašanih kandidata i moraju da budu objavljeni;”.

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Deset dana pre dana određenog za glasanje mediji ne mogu izveštavati o zvaničnim javnim skupovima na kojima se otvaraju infrastrukturni i drugi objekti (putevi, mostovi, škole, bolnice, fabrike i sl.), odnosno obeležava početak izgradnje takvih objekata ako na tim skupovima učestvuju javni funkcioneri koji su kandidati za predsednika Republike, narodne poslanike, poslanike u skupštini autonomne pokrajine i odbornike u skupštini jedinice lokalne samouprave.”

Dosadašnji stav 2. postaje stav 3.

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmeni i dopuni Zakona o elektronskim medijima sadržan je u članu 97. tačka 10. Ustava Republike Srbije kojim je propisano da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje sistem javnog informisanja.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Tokom Međustranačkog dijaloga o izbornim uslovima uz posredovanje Evropskog parlamenta, kofasilitatori iz Evropskog parlamenta koji posreduju u dijalogu vlasti i opozicije u Završnom dokumentu od 18. septembra 2021. godine identifikovali su niz konkretnih mera koje bi pomogle Republici Srbiji da unapredi političke uslove za naredne izbore. Završni dokument sadrži 16 tačaka, kojim su predviđene mere za unapređenje izbornog procesa, među kojima je, kao mera 3, predlog da se izmeni Zakon o elektronskim medijima, tj. da se dopuni u delu koji se odnosi na obaveze pružalaca audiovizuelnih medijskih usluga tokom izborne kampanje, propisivanjem obaveze koja se odnosi na objavljivanje tarifa za političko oglašavanje pre početka izborne kampanje.

Članom 36. Sporazuma o unapređenju uslova za održavanje izbora od 29. oktobra 2021. godine, koji je zaključen u Narodnoj skupštini između političkih stranaka učesnica Međustranačkog dijaloga pod pokroviteljstvom Narodne skupštine (Srpske napredne stranke, Socijalističke partije Srbije, Dosta je bilo, Srpskog pokreta Dveri, Demokratske stranke Srbije, Pokreta obnove Kraljevine Srbije, Srpske radikalne stranke, Zdrave Srbije, Srpske stranke Zavetnici) predviđena je, takođe, obaveza objavljivanja cenovnika političkog oglašavanja, kao i zahtev da kriterijumi po kojima se određuje cena političkog reklamiranja moraju važiti za sve kandidate na izborima i sve podnosiocce proglašanih izbornih lista, odnosno predlagače proglašanih kandidata.

Članom 32. Sporazuma predviđena su posebna ograničenja za javne funkcionere u izornoj kampanji i predloženo da se izmenama zakona predvidi da deset dana pre dana određenog za glasanje mediji ne mogu izveštavati o zvaničnim javnim skupovima na kojima se otvaraju infrastrukturni i drugi objekti (putevi, mostovi, škole, bolnice, fabrike i sl), odnosno obeležava početak izgradnje takvih objekata ako na tim skupovima učestvuju javni funkcioneri koji su kandidati za predsednika Republike, narodne poslanike, poslanike u skupštini autonomne pokrajine i odbornike u skupštini jedinice lokalne samouprave.

Polazeći od uloge koju elektronski mediji imaju u sistemu javnog informisanja Republike Srbije, a naročito njihove uloge u izornoj kampanji, i imajući u vidu da je dijalog važan deo evropskog puta i perspektive Republike Srbije, kao i da su predložene mere izvodljive i da bi mogle da pomognu stvaranju klime poverenja i promenama koje bi bile na korist građana i u skladu sa standardima Evropske Unije, Vlada je prihvatila predložene mere, pa je, u skladu sa navedenim, pripremljen i utvrđen tekst izmene i dopune Zakona o elektronskim medijima.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Predložena izmena i dopuna Zakona o elektronskim medijima izvršena je u Glavi trećoj, u Četvrtom odeljku u kom su sadržane odredbe koje se odnose na obaveze koje imaju svi pružaoci audiovizuelnih medijskih usluga u odnosu na programske sadržaje, i to u članu 47. stav 1. tačka 5) Zakona, propisivanjem nove obaveze pružalaca medijskih usluga u oblasti elektronskih medija da pre početka

izborne kampanje objave tarife za političko oglašavanje, uz pravilo da kriterijumi po kojima se određuje cena političkog reklamiranja i uslovi plaćanja moraju važiti za sve kandidate na izborima i sve podnosiocce proglašenih izbornih lista, odnosno predlagače proglašenih kandidata i moraju da budu objavljeni. Istovremeno je, u istoj zakonskoj odredbi, izvršeno i terminološko usaglašavanje, tako što je sintagma: „predizborna kampanja” zamenjena sintagmom: „izborna kampanja”, čime je ova odredba Zakona o elektronskim medijima terminološki usaglašena sa odredbama člana 3. stav 2. tačka 3) Zakona o oglašavanju („Službeni glasnik RS”, br. 6/16 i 52/19 – dr. zakon)), člana 2. Zakona o finansiranju političkih aktivnosti („Službeni glasnik RS”, br. 43/11, 123/14 i 88/19) i čl. 50. i 100. Zakona o izboru narodnih poslanika („Službeni glasnik RS”, br. 35/00, 69/02, 57/03, 72/03, 18/04, 85/05, 101/05, 104/09, 28/11, 36/11, 12/20, 68/20).

Pored ranije propisanih obaveza, ovom izmenom, tj. dopunom u stavu 2. navedenog člana, s ciljem daljeg unapređivanja uslova za održavanje izbora, propisuje se zabrana da deset dana pre dana određenog za glasanje mediji ne mogu izveštavati o zvaničnim javnim skupovima na kojima se otvaraju infrastrukturni i drugi objekti (putevi, mostovi, škole, bolnice, fabrike i sl.), odnosno obeležava početak izgradnje takvih objekata ako na tim skupovima učestvuju javni funkcioneri koji su kandidati za predsednika Republike, narodne poslanike, poslanike u skupštini autonomne pokrajine i odbornike u skupštini jedinice lokalne samouprave.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za primenu ovog zakona nije potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike Srbije. Troškove političkog oglašavanja tokom izborne kampanje snose oglašivači, tj. registrovane političke stranke, koalicije i kandidati.

**PREGLED ODREĐABA
KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU**

Opšte obaveze pružalaca medijske usluge u odnosu na programske sadržaje

Član 47.

Pružalac medijske usluge, u odnosu na svoj programski sadržaj, u skladu sa svojom programskom koncepcijom, dužan je da:

- 1) obezbedi slobodno, istinito, objektivno, potpuno i blagovremeno informisanje;
- 2) prenese saopštenja organa javne vlasti hitne prirode koja se odnose na ugroženost života, zdravlja, bezbednosti ili imovine;
- 3) doprinese podizanju opšteg kulturnog i obrazovnog nivoa građana;
- 4) ne pruža programske sadržaje koji ističu i podržavaju narkomaniju, nasilje, kriminalno ili drugo nedozvoljeno ponašanje, kao i sadržaje koji zloupotrebljavaju lakovernost gledalaca i slušalaca;
- 5) ~~poštuje zabranu političkog oglašavanja van predizborne kampanje, a u toku predizborne kampanje da registrovanim političkim strankama, koalicijama i kandidatima obezbedi zastupljenost bez diskriminacije;~~
- 5) POŠTUJE ZABRANU POLITIČKOG OGLAŠAVANJA VAN IZBORNE KAMPANJE, PRE POČETKA IZBORNE KAMPANJE DA OBJAVI TARIFE ZA POLITIČKO OGLAŠAVANJE, A U TOKU IZBORNE KAMPANJE DA REGISTROVANIM POLITIČKIM STRANKAMA, KOALICIJAMA I KANDIDATIMA OBEZBEDI ZASTUPLJENOST BEZ DISKRIMINACIJE. KRITERIJUMI PO KOJIMA SE ODREĐUJE CENA POLITIČKOG REKLAMIRANJA I USLOVI PLAĆANJA MORAJU DA VAŽE ZA SVE KANDIDATE NA IZBORIMA I SVE PODNOSIOCE PROGLAŠENIH IZBORNIH LISTA, ODNOSNO PREDLAGAČE PROGLAŠENIH KANDIDATA I MORAJU DA BUDU OBJAVLJENI;
- 6) strane programske sadržaje namenjene deci predškolskog uzrasta sinhronizuje na srpski jezik ili jezike nacionalnih manjina;
- 7) nagradna takmičenja sprovodi pravično, uz objavljivanje jasnih pravila o tim sadržajima i javno obećanoj nagradi;
- 8) obezbedi kvalitetan program u pogledu sadržaja sa tehničkog stanovišta, primenjujući međunarodne i nacionalne standarde.

DESET DANA PRE DANA ODREĐENOG ZA GLASANJE MEDIJI NE MOGU IZVEŠTAVATI O ZVANIČNIM JAVNIM SKUPOVIMA NA KOJIMA SE OTVARAJU INFRASTRUKTURNI I DRUGI OBJEKTI (PUTEVI, MOSTOVI, ŠKOLE, BOLNICE, FABRIKE I SL.), ODNOSNO OBELEŽAVA POČETAK IZGRADNJE TAKVIH OBJEKATA AKO NA TIM SKUPOVIMA UČESTVUJU JAVNI FUNKCIONERI KOJI SU KANDIDATI ZA PREDSEDNIKA REPUBLIKE, NARODNE POSLANIKE, POSLANIKE U SKUPŠTINI AUTONOMNE POKRAJINE I ODBORNIKE U SKUPŠTINI JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

Svi pružaoci medijskih usluga su obavezni da programske sadržaje čuvaju u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast javnog informisanja, odnosno u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita kulturnih dobara.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada

Obrađivač: Ministarstvo kulture i informisanja

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmeni i dopuni Zakona o elektronskim medijima

Draft Law on Amendments to the Law on Electronic Media

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa,
NEMA

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,
NEMA

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
NEMA

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
NEMA

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.
NEMA

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

NE

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

NE

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

NE

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

NE

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

NE

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos

odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Materija uređenja predmetne oblasti nije predmet primarnog ili sekundarnog izvora prava Evropske unije.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

NE

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

U izradi propisa nisu učestvovali domaći ili strani konsultanti i propis nije bio predmet konsultacija sa Evropskom unijom.